

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena o. n. il je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserate) uredništvo in upravništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravništvo je v Ptuju v gledališkem poslopju. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vpsolati.

Štev. 4.

V Ptuju v nedeljo dne 22. februarja 1903.

IV. letnik.

Klerikalni boj zoper „Štajerca.“

Zadnji čas je začela briti proti „Štajercu“, kakor se nam piše iz večih krajev na Spodnjem Štajerskem posebno huda burja, povzročena od sovražnikov kmeta, toraj tudi „Štajerca“, namreč od — klerikalcev, med katere moramo žalibog računati tudi mnogo naših duhovnikov. Mi pišemo mnogo naših duhovnikov, ker lahko z veseljem pritrdimo, da še živi med ljudstvom marsikateri, čeprav morda že sivolas mož, kateri je prevzel težko breme Kristusovega učenja, in kateri to breme nosi v poštenosti in v ponižnosti, skrbeč za duše, kojih pastirstvo se je njemu izročilo.

Tisti prijetni časi, ko so duhovniki govorili: „Ne glej kaj delam, ampak poslušaj, kar te učim“, so minuli. Naprednjaki in toraj pač najbolj napredni časopisi delajo na to, da bi spravila duhovščina svoje življenje v soglasje s svojimi nauki in to je, kakor nam bode pač vsaki pameten človek moral pritrditi, gotovo plemenito delo.

Zato je bil tudi „Štajerc“ kot glasilo spodnještajerskih naprednih kmetov tu in tam primoran, tega ali onega duhovnika pokazati svetu v taki luči, kakor si jo je zaslužil, bilo je treba tu in tam zagrinjalo odstraniti, da je vedel tudi svet, da ostane duhovnik, čeprav je dobil vse mašnikove blagoslove, vendarle človek in da on ravno tako lahko greši in zabrede na pota, ki niso pravi, kakor vsak drugi. A odločno pa trdimo tukaj, da nismo nikdar nobednega duhovnika napadali kot takega, temveč le kot človeka, ki je, kakor povedano, zabredel na kriva pota.

Ce nekteri duhovniki nočejo iz lepa kreniti na

pravo pot, potem jih je treba z ojstrejšimi sredstvi pripraviti za njo, treba je take duhovnike privleči s silo, z brcami na pot dobrega vedenja in za to ni boljšega sredstva, kakor da se brezobzirno razkrinka njihovo počenje in da se ljudstvo o njem poučuje.

Vi, dragi nam čitatelji, pa razsodite sami, ali smo mi kedaj pisali o katerem duhovniku kaj lažnjivega, sploh pa vè vsaki, da ne sme nihče v kakem časopisu pisati lažnjivih dogodbic o kakem človeku, posebno ne o kakem duhovniku, ker ta lahko časnik toži, in postava kazna je urednika.

Naš „Štajerc“ še ni bil nikdar zaradi svojega pisanja kaznovan, še nikdar ni bil niti v tožbi!

Toraj sodite kmetje, a razsodili že ste itak davno sami, ker to, kar se piše v našem listu o tem ali onem duhovniku, to je volja ljudstva, to je volja kmetov, a ne naša volja. Naši dotični članki so bili napisani vedno od kmetov a ne od nas, vedno so se nam doposlali, ali pa je prišel kateri kmet osebno k nam in nam je označil tega ali onega domačega duhovnika, ker je njegovo življenje opazoval, in ker je hotel spraviti s tem svojega dušnega pastirja nele njemu, temveč tudi sebi in svojim sofaranom v prid zopet na pravo pot.

Nikdar ni šel nihče od našega uredništva ali upravništva po farah vprašat, kako živi ta ali oni duhovnik, temveč ljudstvo, toraj kmetje so nam pisali sami in ti še seveda komaj tedaj, ko je priklopelo počenje in v farovžu do vrhunca, ko je prekoračilo vse meje in ko si že kmetje niso več drugače mogli pomagati.

Toraj kmetje so nam pisali in sicer še le tedaj, ko so sprevideli, da počenje njihovega dušnega pastirja upliva slabo na njihove družine, ko so spre-

videli, da preti ravno od njega njihovi mladini nevarnost, ker se pohujšuje ravno od istega človeka, kateri bi jo moral podučevati v pravem krščanskem življenju. Kmetje so nam pisali, in to dejstvo pa je neovržena resnica, o kateri smo popolnoma prepričani, da kmet, ako hoče svojo mladino pred pretečo jej nevarnostjo varovati, nikdar ne laže!

Sicer pa nismo sprejeli nobenega dopisa, kateri ne bi bil od dopisovalca, našega naročnika podpisan. Ako pa kmet kako pismo podpiše, potem je popolnoma gotovo, da ne bode laži, ki so se nakopičile iz sovraštva, potrdil s svojim podpisom, ker vè, kako drag lahko postane kak podpis. Sicer pa so bili dopisi od naprednjakov, in naprednjak je davno premagal stališče klerikalca, kateri iz osebnega sovraštva obrekuje človeka.

In zakaj so nam to pisali kmetje? Rekli že smo, ker so se bali za svojo mladino in to je tudi res. Saj ve vsaki kmet, koliko pokvari slab duhovnik na kaki fari, vsak ve, da tega, kar je eden zakrivil, sedem poštenih, pravih duhovnikov ne more popraviti.

A vedite, da od takih dopisov nismo priobčili vseh, vedite, da smo marsikateremu prizanesli, in take dopise shranili v našo „črno škatljo“, meneč, da se bode dotičnik poboljšal, ako mu samo namignemo s kako opazko.

Mi smo toraj ravnali, kakor je treba, da se pomaga kmetu, naše stališče je bilo in bode vedno pravično, čisto!

A klerikalci?

Oglejmo si njihovo stališče!

Namesto, da bi naš trud pripoznali, namesto, da bi nam pomagali braniti kmeta preteče mu ne-

„Štajerc“ kot ženih.

1.

Vsak drugi četrtek po svetu odide,
Mladenič iz Ptuja vesel in krepak,
In ako na dom ti po volji ne pride,
Gotovo zaslepljen si farški — bedak!

2.

In pošta ga nosi po celem že sveti,
A „Štajerc“ mu pravi vsak poštenjak,
Od njega Vam hočem danes zapeti,
Saj veste, da kmečki je on korenjak.

3.

Kaplanček se vsaki njega ustraši,
In župnik nekteri pred njim zarudí.
Trepečejo vsi klerikalni pristaši,
Ker kmete nam drage iz spanja budí.

4.

Ni čudo, da ženske ne more dobiti,
Čeprav se mu vedno dobro godi,
Čeprav jih stotero ga hoče vloviti,
Med kmeti je preveč še farške — soli!

5.

Iz prižnice v s a k e je bil že oglašen,

varnosti, porabljaajo ves svoj upliv v ta namen, da bi nam naše stališče podkopali in svoje utrdili. Ako smo mi pisali, da je ta ali oni duhovnik živel nepošteno, ako smo namignili, da se ni držal šeste božje zapovedi in dolžnosti njegovega svetega stana, potem so zagnali klerikalci krik in vik, prali so vedenje takega duhovnika, čeprav je bilo očitvidno napačno, češ ni res, saj pošteno živi, saj je čist, kakor angelj! Njihovo stališče je toraj tako, da zahtevajo, da bi tak duhovnik še n a d a l j e tako živel, toraj bil starim in najbolj pa seveda neizkušeni mladini v pogubo. Saj veste vsi, kako pogubonosen je stavek, glaseč se: „Ja, ako duhovnik tako nepošteno živi, duhovnik, kateri vsaki dan presveto Rešnje Telo zavžije, kateri vsaki dan živega Boga na oltar pokliče, duhovnik, ki bi moral biti čist kakor angelj, potem tudi za moje grehe ne bode kaznen preostra.“

Taka misel je nevarna kmečki mladini, proizvaja in podpira jo klerikalno stališče, katero toraj smelo imenujemo, da je nečisto.

Kar spravijo klerikalni listi na dan, to ni drugega nič, kakor navadno iztok mnenja mladih, neizkušenih kaplanov, saj dobavlja mariborsko umazano glasilo d o p i s e s a m o o d d u h o v š č i n e !

Obupno vpije mariborski klerikalni listič, in to obupno vpitje priča, da smo mi ubrali prave strune, v vsaki številki piše ta listič, da je „Štajerc“ že popolnoma na koncu, da ga je v tej ali oni vesi odpovedal že zadnji naročnik. Pridite dragi nam, vsaki drugi petek na ptujsko pošto gledat in videli bode, koliko se „Štajerca“ odpošlje, videli bode, da ga gre vsakokrat več v svet!

Zakaj pa vendar podkapajo klerikalci naše sta-

Pri spovedi v s a k i je bil že navzoč,
In kjer ni pomagal farovž razglašen,
Je moral še priti „misjon“ na pomoč!

6.

V adventu ga župnik je hotel ženiti,
S kaplanom ga ženita v postu oba,
Za pričo ponudil se dohtar je zviti,
In farška bi Mica za „jungferco“ šla.

7.

A „Štajerc“ za vso to druhal se ne briga,
Zaljubil v p r o s t o s t i se lep je pogled,
P r o s t o s t pa oklepa farška veriga,
A vendar od deve te „Štajerc“ je vnet.

8.

Tedaj, ko od spon se zadnja raztrga,
Katere lomiti je „Štajerc“ začel,
Tedaj, ko premaga druhal se ta grda,
Tedaj bo mladenič naš devo objel.

9.

In kmete napredne, drage mu brate,
Kateri k ženitvi pomagali so,
Vse te pa povabil bo „Štajerc“ kot svate,
A zakon pa dolgi — več en naj bo!